

meget paa Beskyttelsen imod de indre Fjender som paa Beskyttelsen imod de ydre og forholdsvis vil yde lige saa Meget for at raade Bod paa det første Onde som paa det sidste, er jeg temmelig overbevist om, at vi ville bringe Arbejderne og den fattige Del af Befolkningen, som selv vil hjælpe til, hvis den kan, paa en overordentlig god Fod, i en overordentlig god Stilling. Jeg vil nu holde mig til, at man skal give Noget ud til begge Dele. De Herrer vide da fra gammel Tid, at jeg altid har anset det, man har brugt til Krigsvæsenet, for at være alt for Meget. Vi have nu hørt af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at han ved en nøjagtig Beregning er kommen til den Slutning, at den Udgift, der vil følge af hans Forslag, vedtaget som det her foreligger, høist vil andrage 1 Million Rigsdaler. Efter at have hørt dette overordentlig grundig og veiledende Foredrag, som jeg ikke noksom kan rose den ærede Ordfører for, og tilbøds efter at have hørt det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Fenger), der vel var kritisk, men hvis Slutning dog tiltalte mig, da jeg ikke tror at sige for Meget, naar jeg udtaler, at han derved vilde tilkjendegive, at han vil hjælpe Forslagsstillerne til at faae en Lov ud af Forslaget, vil jeg tilføje, at jeg, medens jeg, da jeg første Gang læste Forslaget, troede, at det vilde gribe langt dybere ind i Statskassen, nu har noget mindre Frygt i saa Henseende. Jeg er da kommen til at tænke paa, at vi, dersom man med lidt varm Følelse for de Smaa i Samfundet, saavel fra højre som fra venstre Side, vilde lægge sin Interesse for Dagen, og lægge sine Interesser sammen, maasse kunde komme ud over Vanfælighederne uden at berede enten Samfundets eller Statskassens Undergang i finantziel Henseende. De Herrer have nu Hærvæsenet for dem, og jeg vilde finde det fuldkomment paa sin Plads, om man nedsatte Udgiften til Hærvæsenet til 5 Millioner. Man ønskede fra Begyndelsen af, at den skulde indskrænktes dertil, men den er desværre gaaet op til 8 Millioner i de 7 Aar, vi have haft Loven. Ordføreren for Hærvæsenet sluttede imidlertid i sin Tid dens Behandling med at sige, at Udgiften ikke vilde overstige 5 Millioner, og hvis vi nu gik ned dertil, tror jeg, Ingen tør paaftaa, at vi ikke toge et saa tilbørligt Hensyn til vort Forsvar, som vort Land og vort Folketal kan gjøre Krav paa. Anvende vi da de andre 3 Millioner, som vi i flere Aar have brugt til Hærvæsenet, paa det Anliggende, her foreligger, vil der kunne blive hjulpet to Gange saa mange, som den ærede Ordfører forudsatte, at Forslaget kan hjælpe, og hvis det er Tilfældet, havde vi da ikke gjort en god Gjerning, medens dog Intet er forløst med Hensyn til Forsvaret? Det synes mig, at man da med Nette kunde gjøre Krav paa den Anerkjendelse, at man saa meget som muligt havde sørget for at sikre Samfundet baade imod indre og imod ydre Fjender; men som Stil-

lingen nu er, forekommer det mig, at man offerer for Meget paa det One og for Lidt paa det Andet, naar man overhovedet vil have Statskassen indblandet i dette Forhold. Dette vil jeg nødig; men vi have jo hørt, at det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Rimestad) indrømmede — og det glædede mig — at vi paa Finantsloven give en hel Del Understøttelse, der ikke betragtes som Fattigunderstøttelse; hvorfor da ikke udstrække dette til flere? Principet erkjender man jo for rigtigt, og jeg synes da, det vilde være fornuftigt, at der udarbejdedes en Lov efter dette samme Princip om det, som saa Mange anse for Hovedsagen. Jeg har faaet det Indtryk af disse 4 Mødres Forhandling, at det fra alle Sider er anerkjendt, at vi maa tage Sagen under Overveielse. Vi have jo Alle en varm Følelse for den Fattige eller mindre Bemidlede i Samfundet. Lad os da Alle lægge en rigtig god Villie dertil, saa skulle De se, mine Herrer, at det gaar; men naar Sagen skal dreies ind i et saadant Spor, som en Bemærkning antydede, der blev tilfattet en af Talerne fra det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Antfjær), nemlig at Krigshaandværket er det Solideste, naar der er Tale om Fædrelandskjærlighed, saa siger jeg: Gud hjælpe os! skulle vi bygge paa Krigshaandværket, kunne vi bygge til Mikkelsdag. — Jeg takker den ærede Ordfører for hans smukke Udtalelse i denne Henseende, og jeg skal til enhver Tid være med til at gjøre, hvad jeg formaar, for at Alt skal gaa saa fredelig som muligt. Jeg ønsker ikke Krig; jeg ønsker tværtimod, at Krig skal ophøre, thi jeg kalder den en Odelæggelse for Stat og Folk; men man ser jo, at Nogle se saa stort et Lysspunkt deri, at de anse den for den øverste Maade, hvorpaa man kan vise sin Fædrelandskjærlighed. Nei, jeg tror, at det at vise Omsorgen for de Fattige i Samfundet er fuldt saa prisværdig en Fædrelandskjærlighed som det at hjælpe til Krig. — I den Tid, der er gaaet, siden jeg læste Forslaget første Gang, er jeg altsaa ved at høre den grundige Behandling her i Salen kommen dertil, at jeg godt kan gaa ind paa de ærede Forslagsstilleres Tanke. Jeg er nu bleven fortrolig med, at man maa gjøre Noget og bruge Statskassen, og mit Bidrag dertil skal være, at jeg raader til at rette vore Bestræbelser paa, at vort Krigsvæsen ikke bliver saa dyrt, som det er, forudsat at man ikke vil have baade det One og det Andet, at man baade vil beholde det nuværende Krigsvæsen og bruge betydelig Mere til det andet Formaal, end Forslagsstillerne have tænkt sig. Jeg mener, at der skal en betydelig Besparelse til, naar man ikke skal komme ind paa en betydelig Extraudskrivning af Skatter; men dem vide vi jo, at Mange ikke holde af, og navnlig holder det ærede Medlem for Hærstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) ikke af Indkomstskat. Han vilde rigtignok heller ikke have, at vi skulde hjælpe de Fattige ad denne Vej, men dette har den ærede